

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.2.8.
COM(2022) 47 final

2022/0033 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

**a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról szóló
(EU) 2021/2085 rendeletnek a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás tekintetében
történő módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Ez az indokolás a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról szóló (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet módosítására irányuló tanácsi rendeletjavaslatot kíséri.

A javaslat kiegészíti az európai félvezető-ökoszisztéma megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot (a továbbiakban: csipekről szóló jogszabály)¹ az utóbb említett javaslat által létrehozott Európai Csipkezdeményezés keretében előirányzott intézkedések többségének végrehajtása révén.

A csipekről szóló jogszabályra irányuló javaslat eleget tesz von der Leyen elnök politikai kötelezettségvállalásának, aki az Unió helyzetéről szóló 2021. évi beszédében bejelentette, hogy a cél a legkorszerűbb európai csipökoszisztéma közös létrehozása, beleértve a gyártást is². A csipekről szóló jogszabályra irányuló javaslat alapját képező, az európai félvezető-ökoszisztéma megerősítésére vonatkozó stratégiai jövőképet a jogalkotási javaslatot kísérő közlemény³ fejti ki.

E jövőkép megvalósítása érdekében az európai csipstratégia a következő öt stratégiai célkitűzés köré szerveződik:

- Európának meg kell erősítenie kutatási és technológiai vezető szerepét.
- Európának ki kell építenie és meg kell erősítenie saját innovációs kapacitását a fejlett csipek tervezése, gyártása és csomagolása terén, és azokat kereskedelmi termékekkel kell alakítani.
- Európának megfelelő keretet kell létrehoznia annak érdekében, hogy jelentősen növelje termelési kapacitását 2030-ig.
- Európának kezelnie kell a szakemberhiányt, új, tehetséges szakembereket kell vonzania az ágazatba, valamint támogatnia kell a képzett munkaerő kialakítását.
- Európának mélyreható ismereteket kell szereznie a globális félvezető-ellátási láncokról.

A csipekről szóló jogszabályra irányuló javaslat célja az európai félvezető-ökoszisztéma rezilienciájának és globális piaci részesedésének növelését célzó stratégiai célkitűzés teljesítése. Emellett arra is törekszik, hogy megkönnyítse az új csipek korai alkalmazását az európai iparban, ezáltal növelve annak versenyképességét. Ennek érdekében az ágazatnak vonzóvá kell tennie az innovatív gyártólétesítményekbe irányuló beruházásokat, képzett munkaerővel kell rendelkeznie, de képesnek kell lennie a jövő piacait meghatározó legfejlettebb csipek tervezésére és gyártására is; emellett ki kell építeni képességeit és meg kell teremtenie a lehetőséget arra, hogy az innovatív terveket kísérleti gyártósorokon teszteljék és prototípusokat fejlesszenek ki, szoros együttműködésben a szektorhoz tartozó vertikális ipari ágazatokkal. Ezek szükséges lépések, de mindaddig nem elégségesek, amíg

¹ COM(2022) 46, 2022. február 8.

² Az Unió helyzetéről szóló 2021. évi beszéd.
https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_hu_0.pdf

³ COM(2022) 45, 2022. február 8.

Európa nem rendelkezik az értéklánc átláthatóságának növeléséhez szükséges elemzési képességgel, és válság esetén nem tudja kihasználni az egységes piac közös érdekeit szolgáló megnövekedett kapacitást. Nem az a cél, hogy Európa önellátóvá váljon – ez egyébként sem lenne realisztikus. Az Uniónak az erősségeire kell összpontosítania, és egy olyan ellátási láncban kell harmadik országokkal együttműködnie, amelyre változatlanul az erős kölcsönös függőségek jellemzők.

E célkitűzések megvalósítása tekintetében a csipekről szóló jogszabályjavaslat egyik célja az „**Európai Csipkezdemenyezés**” (a továbbiakban: kezdeményezés) életre hívása a nagyléptékű kapacitásépítés jegyében, amelyet elősegítendő olyan, határokon átnyúló és nyílt hozzáférésű kutatási, fejlesztési és innovációs infrastruktúrákba ruháznak be, amelyeket azért hoznak létre az Unióban, hogy lehetővé tegyék az élvonalbeli és következő generációs félvezető-technológiák kifejlesztését; ez utóbbiak az EU fejlett tervezési, rendszer-integrációs és csipgyártási képességeit hivatottak megerősíteni, külön figyelmet fordítva az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokra.

A kezdeményezés Európa tervezési kapacitásának megerősítése érdekében egy nyílt, megkülönböztetésmentes és átlátható feltételek mellett hozzáférhető virtuális tervezési platformot fog kiépíteni. A platform arra fogja ösztönözni a felhasználói közösségeket, hogy széles körű együttműködést folytassanak a tervezőirodák, a szellemi tulajdon birtokosaival és a szellemi tulajdonhoz kapcsolódó eszközök beszállítóival, a tervezőkkel, valamint a kutatási és technológiai szervezetekkel, és mind a meglévő, mind az új tervezési létesítményeket kibővített könyvtárakkal és EDA⁴-eszközökkel fogja kiegészíteni.

A kezdeményezés az olyan kísérleti gyártósorokat fogja támogatni, amelyek nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes feltételek mellett igénybe vehető eszközként szolgálnak harmadik felek számára terméktervek teszteléséhez, validálásához és továbbfejlesztéséhez. Az új kísérleti gyártósorok kifejlesztése előkészíti a terepet a következő generációs termelési képességek előtt, és lehetővé teszi validálásukat.

A kezdeményezés emellett a kvantumcsipekkel összefüggésben is fejlett technológiai és mérnöki kapacitásokat fog kialakítani, például kvantumcsiptervezési könyvtárak, kísérleti gyártósorok, valamint tesztelési és kísérleti létesítmények formájában.

A kezdeményezés Európa-szerte támogatni fogja a kompetenciaközpontok hálózatának kialakítását, amelyben az érdekelt felek, köztük a végfelhasználói kis- és középvállalkozások (kkv-k), az induló vállalkozások és a vertikális ágazatok szert tehetnek a megfelelő szakértelemre, és fejleszthetik készségeiket. A kompetenciaközpontok megkönnyítik majd a tervezési infrastruktúrához és a kísérleti gyártósorokhoz való nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes hozzáférést és azok hatékony használatát. Vonzóak lesznek mind az innováció, mind az új, magas szintű képzettséggel rendelkező tehetségek számára, többek között azáltal, hogy biztosítják a munkavállalók átképzését és továbbképzését.

A kezdeményezés keretében előírányzott tevékenységek végrehajtása elsősorban a csipekkel foglalkozó közös vállalkozáson, azaz a jelenlegi Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozásnak a módosítás és átnevezés nyomán létrehozott utódján keresztül fog történni⁵. Ez a közös vállalkozás jelenleg széles körű támogatást nyújt az elektronikai

⁴ Elektronikus tervezési automatizálási eszközök, azaz integrált áramkörök tervezésére szolgáló szoftvereszközök.

⁵ A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete (2021. november 19.) a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról, valamint a 219/2007/EK, az 557/2014/EU, az 558/2014/EU, az

alkatrészek és rendszerek, valamint a kapcsolódó szoftver- és rendszertechnológiák területén végzett ipari indíttatású kutatáshoz, technológiafejlesztéshez és innovációhoz. Ezek a tevékenységek is a kezdeményezés részévé válnak majd.

E javaslat célja a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról szóló (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet jogi rendelkezéseinek módosítása annak érdekében, hogy a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozás el tudja látni a kezdeményezéssel kapcsolatos új feladatait. Ez a javaslat a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozást egyúttal „csipekkel foglalkozó közös vállalkozásra” nevezi át.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás egyesíteni fogja az Unió, többek között a Horizont Európa és a Digitális Európa program, a tagállamok és a meglévő uniós programokhoz társult harmadik országok, valamint a magánszektor forrásait.

A javaslat meghatározza az Európai Csipkezdeményezés keretében előirányzott azon tevékenységeket, amelyek a csipekkel foglalkozó közös vállalkozáson keresztül kerülnek végrehajtásra. A javaslat a Digitális Európa program⁶ kiegészítése, amely a digitális kapacitásépítés támogatására szolgál olyan alapvetően fontos digitális területeken, ahol a félvezető-technológia elősegíti a teljesítménynövekedést, többek között különösen a nagy teljesítményű számítástechnika, a mesterséges intelligencia és a kiberbiztonság terén, de emellett a készségfejlesztéshez és a digitális innovációs központok kiépítéséhez is hozzájárul. A javaslat támogatja a kapacitásépítést, hogy megerősítse a fejlett kutatási, tervezési, gyártási és rendszer-integrációs képességeket az élvonalbeli és következő generációs félvezető-technológiák terén. A Digitális Európa program a csipekkel foglalkozó közös vállalkozáshoz egy új, hatodik egyedi célkitűzésen keresztül járul hozzá, amely tematikusan a félvezető-technológiákra összpontosít.

A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás a Horizont Európa keretprogramra⁷ is épít és kiegészíti azt; a keretprogram a félvezetők területén támogatja a tudományos indíttatású kutatást, technológiafejlesztést és innovációt. A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás a határokon átnyúló és nyílt hozzáférésű kutatási, fejlesztési és innovációs infrastruktúrákba irányuló beruházások támogatására fog összpontosítani, amelyeket azért hoznak létre az Unióban, hogy lehetővé tegyék a félvezető-technológiák Európa-szerte történő kifejlesztését. A Horizont Európa által támogatott kutatási és innovációs tevékenységekből származó új félvezető-technológiák a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás által támogatott kapacitásépítési tevékenységek révén fokozatosan bevezethetők és elterjeszthetők. A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás keretében létrehozott technológiai kapacitásokat viszont a kutatási és innovációs közösségnek is rendelkezésére fogják bocsátani, többek között a Horizont Európa keretében támogatott tevékenységek számára is.

559/2014/EU, az 560/2014/EU, az 561/2014/EU és a 642/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 427., 2021.11.30., 17. o.).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/694 rendelete (2021. április 29.) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 166., 2021.5.11., 1. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javasolt intézkedések összhangban vannak az Unió néhány fő szakpolitikájával, például a zöld megállapodással⁸. A félvezető-technológiáknak többek között az erősáramú elektronika és általában véve a digitális technológia céljára történő alkalmazása elősegíti a fenntarthatósági áttállást, és a zöld megállapodás célkitűzéseire hozzájáruló új termékek kifejlesztéséhez, valamint hatékonyabb és eredményesebb munkamódszerekhez vezethet.

A félvezető-ellátás zavarai és a más régióktól való függőség lelassíthatja a fenntarthatósági áttállást azokban az európai ágazatokban, amelyek élnek a digitális megoldások előnyeivel. E zavarokból és a függőségekből a javaslat úgy keres kiutat, hogy megerősíti Európa technológiai és innovációs vezető szerepét a félvezetők területén.

A digitális technológiáknak is megvan a saját környezeti lábnyomuk, amelybe jelentős energiafogyasztásuk is beletartozik. A világ teljes villamosenergia-felhasználásának 5–9 %-áért és az összkibocsátás több mint 2 %-áért az információs és kommunikációs technológiai (IKT) ágazat felel⁹. 2018-ban csak az adatközpontok a villamosenergia-kereslet 2,7 %-át vették igénybe az EU-ban, és 2030-ra ez a szám eléri a 3,21 %-ot, ha a fejlődés a jelenlegi ütemben folytatódik¹⁰. Az erre a célra történő energiafogyasztást csökkenteni kell. A javaslat – különösen a tervezési létesítmények és kísérleti gyártósorok támogatása révén – várhatóan új, alacsony energiafelhasználású processzorok tervezéséhez, teszteléséhez és validálásához fog vezetni. A processzorok azon szerverek alapvető elemei, amelyek az adatközpontokban a számítási munkát végzik. Mivel a nagyobb adatközpontok több millió ilyen szervert alkalmaznak, a processzorok energiafogyasztásának javulása jelentős hatással lehet az adatközpont teljes energiafogyasztására. Az ilyen kis energialábnyomú csipek kifejlesztésének köszönhetően az EU a fenntartható digitális technológiák terén is az élre törhet.

A javaslat hozzájárul az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag azon részeinek célkitűzéseire, amelyek a tisztább járművek és üzemanyagok technológiasemleges módon történő előmozdítására összpontosítanak¹¹. Az új gépkocsikra és kisteherautókra vonatkozó széndioxid-kibocsátási előírások felülvizsgálata azt a célt követi, hogy tovább csökkenjen a járművek üvegházhatásúgáz-kibocsátása, és a kibocsátásmentes mobilitás egyértelmű és megvalósítható ütemtervet követve realitássá váljon. A kibocsátásmentes járművek, például az elektromosan tölthető járművek iránti fogyasztói kereslet már jelenleg is nő¹². Ezek a járművek általában több mint kétszer annyi félvezetőt tartalmaznak, mint a belső égésű motorral felszerelt gépjárművek¹³. Az elektromos járművekre vonatkozó egyre szigorúbb

⁸ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az európai zöld megállapodás. COM(2019) 640, 2019. december 11.

⁹ Az energiahatékonyságról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat (átdolgozás). COM(2021) 558, 2021. július 14.

¹⁰ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market>

¹¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „Irány az 55 %!”: Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésének megvalósítása a klímasemlegesség elérése érdekében. COM(2021) 550, 2021. július 14.

¹² Például az elektromos autók részaránya az új járművek európai értékesítéseiben belül növekszik, és 2021-ben várhatóan 14 %-ot fog kitenni. <https://think.ing.com/articles/slow-start-for-electric-vehicles-in-the-us-but-times-are-changing>

¹³ <https://www.idtechx.com/en/research-article/ev-power-electronics-driving-semiconductor-demand-in-a-chip-shortage/24820>

energia- és energiahatékonysági követelmények teljesítése szempontjából a fejlett csomagolási technológiák jelentősége is egyre nagyobb. Ebből következik, hogy a javaslat célkitűzései összhangban vannak az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag célkitűzéseivel.

A digitalizáció és a villamosítás fokozódásával az energiahatékony csipek fontos szerepet játszanak más szakpolitikákban is, többek között az ipari gyártás, a közlekedés és az energia terén, lásd például az energiaágazat digitalizálására irányuló, elfogadás előtt álló uniós cselekvési tervet¹⁴. A félvezető-technológiák iránti kereslet a következő tíz éven belül várhatóan megkétszereződik. A robotok és gyártógépek egyre több csipet tartalmaznak az ipar, az energiaipar és a mezőgazdaság területén, de ugyanez elmondható a járművekről és más eszközökről is. Az erősáramú elektronikai félvezetők iránti kereslet várhatóan növekedni fog, ahogyan a megújuló energiaforrások egyre inkább támaszkodnak az elektromos rendszerben, és végbemegy az elektromos mobilitásra való átállás. A javaslat – azáltal, hogy a csipek és más digitális technológiák intelligens használatát, valamint az energiahatékonyabb csipek bevezetését szorgalmazza – összhangban van számos ágazati politikával, és hozzájárul azokhoz.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Ez a rendelet a 2021. november 19-i (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet módosítására irányul, amely kilenc intézményesített európai partnerséget hozott létre az EUMSZ 187. cikke alapján; e cikk szerint az EU közös vállalkozásokat vagy egyéb olyan struktúrákat hozhat létre, amelyek az uniós kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs programok szabályszerű végrehajtásához szükségesek. Ezért e módosító rendelet jogalapját is az EUMSZ 187. cikke képezi.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

A kutatás az EUMSZ értelmében az EU és tagállamai megosztott hatáskörébe tartozik. A 4. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy a kutatás, a technológiafejlesztés és az űrkutatás területén az EU egyedi intézkedéseket tehet, beleértve a programok kidolgozását és megvalósítását is, anélkül, hogy érintené a tagállamok azon szabadságát, hogy ugyanezen a területeken eljárjanak.

A javasolt rendelet az (EU) 2021/2085 tanácsi rendeletnek az általa létrehozott kilenc közös vállalkozás egyikére, mégpedig a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozásra vonatkozó rendelkezéseit módosítja, és az említett közös vállalkozás nevét csipekkel foglalkozó közös vállalkozásra változtatja. A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás azokra a területekre összpontosít, amelyeken kimutatható hozzáadott érték rejlik az uniós szintű fellépésben azon erőfeszítések nagyságrendje, gyorsasága és terjedelme miatt, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az EU megvalósítsa a Szerződés hosszú távú célkitűzéseit és teljesítse stratégiai politikai prioritásait és kötelezettségvállalásait. A javasolt kezdeményezés egyúttal az ugyanazon a területen folytatott nemzeti és szubnacionális tevékenységek kiegészítésére és megerősítésére irányul. Mint minden európai partnerség, a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás is hosszú távú stratégiai kutatási és innovációs terven alapul, és alkalmas a határokon átnyúló összetett kihívások kezelésére.

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13141-Az-energiaagazat-digitalizalasa-unios-cselekvesi-terv_hu

A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás különösen a következőkre összpontosít:

- az európai kutatási és innovációs rendszer kulcsszereplői közötti együttműködés és tudáscsere megerősítése, beleértve a tudományágak és ágazatok közötti együttműködést, valamint az értékláncok és ökoszisztémák jobb integrációját;
- az európai, nemzeti/regionális és ipari kutatási és innovációs stratégiák, programok és beruházások elfogadott irányvonalakkal való összehangolásának és integrálásának biztosítása;
- a közös prioritásokra irányuló beruházások kritikus léptékének megteremtése, valamint a kutatásra és innovációra fordított magánberuházások növelése;
- a kockázatok megosztása és a beruházások kiszámíthatóságának biztosítása révén az ipart érintő azon kockázatok és bizonytalanságok csökkentése, amelyek a kutatási és innovációs tevékenységekbe és az új technológiákba/megoldásokba való beruházással kapcsolatosak.

A nemzeti szintű vagy az ágazati fellépés önmagában nem tudja elérni azt a kutatási és innovációs támogatási léptéket, gyorsaságot és hatókört, amelyre az EU-nak szüksége lenne a Szerződésben foglalt hosszú távú célkitűzéseinek teljesítéséhez, stratégiai szakpolitikai prioritásainak megvalósításához (beleértve a Párizsi Megállapodásban és az európai zöld megállapodásban meghatározott éghajlat- és energiapolitikai célokat), valamint a globális kihívások kezeléséhez és a fenntartható fejlődési célok eléréséhez való hozzájáruláshoz.

- **Arányosság**

Az (EU) 2021/2085 tanácsi rendeletnek a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás tekintetében történő módosításáról szóló jelenlegi javaslatot eredményező megközelítés egésze az arányosság elvére támaszkodik. Tekintettel arra, hogy manapság egyre nagyobb hangsúlyt kap a kulcsfontosságú uniós szakpolitikai prioritások észszerűsítése, valamint annak biztosítása, hogy hatásuk mérhető és érdemi legyen, a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás különösen azáltal bizonyítja hozzáadott értékét, hogy hatékonyan és eredményesen valósítja meg azokat a célkitűzéseket, amelyek egyszerűbb eszközökkel, ideértve a Horizont Európa vagy a Digitális Európa program hagyományos pályázati felhívásainak alapértelmezett megközelítését vagy az egyszerűbb partnerségi formákat, mint például az úgynevezett „közös programozású partnerségeket”, nem valósíthatók meg hatékonyabban.

Az (EU) 2021/2085 tanácsi rendeletre irányuló javaslatban a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás arányosságának értékelésére az alábbi kétlépcsős logika alapján került sor:

1. Indokolt-e, hogy a partnerségi megközelítést alkalmazzák egy adott területen (tekintetbe véve az addicionalitásra, a célirányosságra és a stratégiai prioritásokkal való kapcsolatra vonatkozó megfontolásokat) a Horizont Európa vagy a Digitális Európa program keretében rendelkezésre álló egyéb beavatkozási formák helyett.
2. Amennyiben a partnerségi megközelítést megfelelőnek ítélik, figyelembe vették-e az arányosság szempontját annak értékelése során, hogy a partnerség mely típusa (közös programozású, társfinanszírozott vagy intézményesített partnerség) lenne a leghatékonyabb a kitűzött célok elérése szempontjából.

Az (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet javasolt módosításával kapcsolatban egy további érv is megemlíthető:

3. Tekintettel az Európai Csipkezedményezés és a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozás (új nevén „csipekkel foglalkozó közös

vállalkozás”) célkitűzései közötti összefüggésre, indokoltnak tűnik ezt a már működő közös vállalkozást megbízni az Európai Csipkezdemenyezéshez kapcsolódó bizonyos tevékenységek végrehajtásával.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

E javaslat célja egy – az (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet alapján létrehozott és az EUMSZ 187. cikkén alapuló – meglévő közös vállalkozás módosítása. Ilyen struktúra esetében az EUMSZ 188. cikkének (1) bekezdése tanácsi rendelet elfogadását írja elő.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Ursula von der Leyen elnök a Világgazdasági Fórumon tartott, 2022. januári beszédében bejelentette, hogy a Bizottság, vesztegetni való idő híján, már február elején javaslatot tesz egy csipekről szóló európai jogszabályra¹⁵. A vezető gazdaságok igyekeznek gondoskodni arról, hogy el legyenek látva a legfejlettebb csipekkel, mivel egyre inkább ettől függ, hogy képesek-e a (gazdasági, ipari, katonai) cselekvésre, és ez viszi előre a digitális transzformációt. Már most jelentős beruházásokat hajtanak végre, valamint az innovációt és a termelési kapacitásuk megerősítését támogató intézkedéseket vezetnek be, illetve a közeljövőben tervezik ezt tenni¹⁶. Vannak arra utaló jelek, hogy az uniós vállalatok és a kutatási és technológiai szervezetek vonzónak találják annak lehetőségét, hogy más régiókba helyezték át székhelyüket. Mindaddig, amíg nem teljesen egyértelmű a helyzet a beruházási feltételekkel, az állami támogatás lehetőségeivel, a készségekbe, az infrastruktúrába, a fejlett K+F-be történő közberuházásokkal stb. kapcsolatban, kevésbé valószínű, hogy a nemzetközi szereplők bővítenék a meglévő létesítményeket vagy új gyártólétesítményeket hoznának létre az EU-ban.

Tekintettel arra, hogy sürgősen cselekedni kell, nem került sor hatásvizsgálatra, és nyilvános online konzultáció közzététele sincs tervben. Az elemzést és az összes alátámasztó bizonyítékot egy szolgálati munkadokumentum fogja ismertetni, amelyet a Bizottság legkésőbb a csipekről szóló jogszabályra irányuló javaslat közzétételétől számított három hónapon belül hoz nyilvánosságra.

Mindazonáltal az ágazati érdekelt felekkel a kezdeményezéssel kapcsolatos egy-egy konkrét témában tartott ad hoc munkaértekezletek résztvevői rámutattak, hogy mérlegelni kell az új technológiákkal, például a fotonikával, a neuromorf számítástechnikával és a kvantumtechnológiákkal, valamint az új anyagokkal foglalkozó létesítmények létrehozását¹⁷. Emellett a munkaértekezleteken azt is hangsúlyozták, hogy kellőképpen fontolóra kell venni az alternatív utasításkészlet-architektúrákat, például a RISC-V-t.

Ezenkívül az ECSEL közös vállalkozás – a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozás elődje – keretében 2021 nyarán találkozókra került sor az ipar képviselőivel és a

¹⁵ Ursula von der Leyen elnök külön felszólalása a világ helyzetéről a Világgazdasági Fórumon. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_22_443

¹⁶ Például: USA: <https://www.congress.gov/bill/117th-congress/senate-bill/1260?s=1&r=52>

Kína: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46767>

Japán: <https://www.reuters.com/technology/japan-create-scheme-subsidise-domestic-chip-output-nikkei-2021-11-07/>

Dél-Korea: <https://spectrum.ieee.org/south-koreas-450billion-investment-latest-in-chip-making-push>

¹⁷ <https://ecscollaborationtool.eu/ecs-sria-workshops.html>

hatóságokkal, amelyeken megvitatták a digitális irányítással kapcsolatos célkitűzéseket, az ipari stratégia aktualizálását, az ipari szövetséget és a csipekről szóló európai jogszabályt.

A mikroelektronikával kapcsolatban tervezett második IPCEI (közös európai érdeket szolgáló fontos projekt) előkészítése céljából 2021-ben havonta találkozóra került sor a tagállamokkal. Ezek a találkozók adalékokkal szolgáltak a javasolt rendeletben szereplő integrált gyártólétesítmények és nyílt uniós üzemek fogalmának meghatározásához és értékeléséhez, valamint a rendelet keretében létrehozandó konkrét létesítmények meghatározásához.

2022. január 10-én találkozóra került sor az európai félvezető-ökoszisztéma fő érdekelt feleit képviselő cégvezetőkkel. A találkozóhoz az e javaslat szempontjából releváns főbb üzenetei a következők voltak: támaszkodni kell az európai erősségekre, például a K+F-re és a berendezésgyártásra; a kísérleti gyártósorokat és a tervezési infrastruktúrákat egyértelműen támogatni kell; világszerte egyenlő versenyfeltételekre van szükség¹⁸.

Miután Breton biztos találkozott a félvezető-ágazat legfontosabb vállalatainak cégvezetőivel és a kutatási és technológiai szervezetekkel, számos megbeszélésre sor került a cégvezetők képviselőivel is azzal kapcsolatban, hogy az európai ágazatot meg kell erősíteni. Ezek a találkozók főleg a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás által végrehajtandó kutatási és innovációs tevékenységek és kapacitásépítési tevékenységek szempontjából jelentettek releváns hozzájárulást.

Az elektronikai alkatrészek és rendszerek európai fóruma (EFECS), amelyen több mint ötszázan vettek részt, 2021 novemberében széles körű platformot biztosított az ipari igények megvitatása céljából. Az ágazati szövetségektől és azok tagjaitól (például SEMI, ESIA, DigitalEurope) további észrevételek érkeztek a velük tartott találkozókra.

Ezen túlmenően az ágazati érdekelt felekkel, a tagállamokkal, a szakmai szervezetekkel és a felhasználói szövetségekkel folytatott, régóta fennálló és rendszeres kapcsolattartás lehetővé tette a javaslat szempontjából releváns információk és visszajelzések kellő mennyiségben való összegyűjtését.

2019 vége óta számos jelentés jelent meg a félvezető-ágazatról, amelyek ismertetik a tendenciákat, a tényeket és a számadatokat; a javaslat kidolgozása során a Bizottság ezeket is figyelembe vette¹⁹.

¹⁸ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/ceo-roundtable-semiconductors-10-january-2022>

¹⁹ A teljesség igénye nélkül: Measuring distortions in international markets: The semiconductor value chain (A nemzetközi piacokon tapasztalható torzulások mérése: A félvezető-értéklánc) OECD 2019; The Geopolitics of Semiconductors (A félvezetők geopolitikai helyzete), készítette az EURASIA csoport, 2020. szeptember; The global semiconductor value chain (A globális félvezető-értéklánc), Stiftung Neue Verantwortung, 2020. október; The Weak Links in China's Drive for Semiconductors (Gyenge láncszemek Kína félvezetőikkel kapcsolatos törekvéseiben), Montaigne Institute, 2021. január; Strengthening the Semiconductor supply chain in an uncertain Era (A félvezető-ellátási lánc megerősítése egy bizonytalan korszakban), BCGxSIA, 2021. április; SIA Factbook, 2021. május; Building Resilient Supply Chains, Revitalising American Manufacturing, and Fostering Broad-Based Growth, A Report of the White House (Reziliens ellátási láncok kiépítése, Az amerikai gyártás újraélesztése és a széles alapokon nyugvó növekedés fellendítése, a Fehér Ház jelentése) 2021. június; Mapping China's semiconductor ecosystem in global context (A kínai félvezető-ökoszisztéma feltérképezése globális összefüggésben), Stiftung Neue Verantwortung, 2021. június; Semiconductors Global Policy Review (A félvezetőikkel kapcsolatos globális szakpolitika felülvizsgálata), Access Partnership, 2021. szeptember; Semiconductors: U.S. Industry, Global Competition, and Federal Policy, (Félvezetők: az USA ipar-, globális verseny- és szövetségi politikája), Congressional Report Service, 2021. október; Semiconductor Strategy for Germany and Europe (Félvezető-stratégia Németország és Európa számára), ZVEI, 2021. október; Understanding the global chip shortage (A globális csiphiány megértése) Stiftung Neue Verantwortung, 2021. november.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslatot nem kíséri hivatalos hatásvizsgálat. Tekintettel az ügy fentiekben is említett sürgősségére, a javaslat elfogadása előtt rendelkezésre álló időkereten belül nem lehetett volna hatásvizsgálatot készíteni.

- **Alapjogok**

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 16. cikke a vállalkozás szabadságáról rendelkezik. Az e javaslat szerinti intézkedések innovációs kapacitást teremtenek és elősegítik a félvezetőkkel való ellátás biztonságát, ami megerősítheti az uniós joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban végzett vállalkozói tevékenységek szabadságát.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az uniós költségvetésből az Európai Csipkekezdeményezésre fordítható összeg felső határa 3,3 milliárd EUR, ebből 1,65 milliárd EUR-t a Horizont Európa programon, 1,65 milliárd EUR-t pedig a Digitális Európa programon keresztül bocsátanak rendelkezésre. Ebből a teljes összegből 2,875 milliárd EUR-t a csipekkel foglalkozó közös vállalkozáson keresztül fognak felhasználni.

A csipekről szóló jogszabály mellékletét képező pénzügyi kimutatás további részleteket tartalmaz.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás nyomon követésére és értékelésére a Horizont Európáról szóló rendelet 50. és 52. cikkével, valamint III. mellékletével összhangban kerül sor. Az időközi és utólagos értékelések elkészítése külső vállalkozók közreműködésével fog történni, és a szóban forgó értékelések majd beépülnek a Horizont Európa átfogó értékelésébe is. Az európai partnerségekre vonatkozóan meghatározott kritériumokkal összhangban az értékelések során azt fogják felmérni, hogy a jövőbeni cselekvések tekintetében melyek a leghatékonyabb szakpolitikai beavatkozási módok, valamint azt fogják vizsgálni, hogy érdemes-e megújítani a partnerséget az európai partnerségek általános keretein belül. Ha nem kerül sor a partnerség megújítására, megfelelő intézkedéseket fognak kidolgozni annak biztosítására, hogy a keretprogram finanszírozását a partnerségben részt vevő partnerekkel egyeztetett feltételeknek és határidőknek megfelelően fokozatosan kivezessék.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az intézményesített európai partnerségek, köztük a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás célja a koherencia növelése és a hatás maximalizálása egy változó kutatási és innovációs környezetben.

Az (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet módosítására azért van szükség, hogy a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás végrehajthassa az európai félvezető-ökoszisztéma megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról szóló (EU) [...] rendelettel (a továbbiakban: csipekről szóló jogszabály) létrehozott Európai Csipkekezdeményezést. E célból az (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet következő javasolt módosításaira van szükség:

1. Az (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet „Első részének” („Közös rendelkezések”) módosításai:

2. cikk (Fogalommeghatározások): az „alapító tag”, a „társult tag”, a „részt vevő állam” és a „munkaprogram” meghatározása módosul annak érdekében, hogy ezek a fogalmak tükrözzék, hogy mostantól a csipekkel foglalkozó közös vállalkozást a Digitális Európa programból is finanszírozzák

3. cikk (Létrehozás): e cikk értelmében a korábbi Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozás neve „csipekkel foglalkozó közös vállalkozásra” változik.

A **4. cikk (Célkitűzések és elvek)** módosításra kerül annak biztosítása érdekében, hogy a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás hozzájáruljon mind az Európai Csipekzedményezés, mind a Digitális Európa program általános és egyedi célkitűzéseire is.

A **10. cikk (Az Unió pénzügyi hozzájárulása)** módosításra kerül annak érdekében, hogy kifejezze: az uniós hozzájárulás az Unió általános költségvetésében a Digitális Európa program végrehajtását szolgáló egyedi célkitűzéshez rendelt előirányzatokból is kifizethető.

A **12. cikk (1) bekezdése (A részt vevő államok hozzájárulásainak kezelése)** úgy módosul, hogy tükrözze, hogy a Digitális Európa program 18. cikkében meghatározott támogathatósági kritériumokat is figyelembe kell venni a munkaprogramban. Emellett az egyes részt vevő államoknak meg kell bízniuk a közös vállalkozást azzal, hogy a pályázatokat a hozzájárulást adó uniós programnak megfelelően értékelje.

A **29. cikk (2) bekezdése (Pénzügyi kötelezettségvállalások)** úgy módosul, hogy az a csipekkel foglalkozó közös vállalkozást azon közös vállalkozások közé sorolja, amelyek éves részletekre oszthatják költségvetési kötelezettségvállalásaikat.

2. Az (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet „Második részének” („Az egyes közös vállalkozásokra vonatkozó különös rendelkezések”) módosításai:

A **126. cikk (A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás további célkitűzései)** a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás egy általános és négy további egyedi célkitűzésével egészül ki. Az általános célkitűzés a nagyléptékű kapacitás növelésére összpontosít az élvonalbeli és következő generációs félvezető-technológiák terén Unió-szerte, míg a négy egyedi célkitűzés az integrált félvezető-technológiák nagyszabású tervezési kapacitásainak kiépítésére, a meglévő kísérleti gyártósorok fejlesztésére és új kísérleti gyártósorok kiépítésére, a kvantumcsipfejlesztés felgyorsítását célzó fejlett technológiai és mérnöki kapacitások kiépítésére, valamint a kompetenciaközpontok Európa-szerte történő létrehozására irányul.

A **128. cikk** úgy módosul, hogy tükrözze a két különböző programból (Horizont Európa és Digitális Európa program) származó megnövelt költségvetést.

A **129. cikk** módosításra kerül a tekintetben, hogy meghatározza a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás magánszektorbeli tagjainak az igazgatási költségekhez való hozzájárulását.

A **133. cikk (Az irányító testület működése)** annak pontosítása érdekében módosul, hogy az irányító testület kizárólag a Bizottságot és a tagállami hatóságokat foglalja magában, amikor a munkaprogramnak a kapacitásépítési tevékenységekkel kapcsolatos részéről szavaznak.

A szöveg a **133a. cikk (A Digitális Európa program keretében finanszírozott tevékenységekre alkalmazandó szabályok)** egészül ki annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a Digitális Európa programra vonatkozó szabályok a csipekkel foglalkozó közös vállalkozásra is alkalmazandók.

A **134. cikk (Az egyedi tevékenységekben való részvétel korlátozása és feltételei)** úgy módosul, hogy lehetővé tegye a Digitális Európa program keretében finanszírozott egyedi tevékenységekben való részvétel korlátozását. Ezenkívül az 134. cikk új (3) bekezdése

kimondja, hogy bizonyos tevékenységeket konzorcium keretében együttműködő jogalanyok is végrehajthatnak, amennyiben a konzorcium legalább három különböző tagállamban vagy a kezdeményezéshez társult három különböző országban székhellyel rendelkező, legalább három támogatható jogalanyból áll. A bekezdés kimondja, hogy ez a konzorcium a csipekről szóló jogszabályban meghatározott Európai Csipinfrastruktúra-konzorcium formájában is létrehozható.

A 134a. cikk (Az ügyvezető igazgató további feladatai) előírja, hogy az ügyvezető igazgatónak figyelembe kell vennie azt, ahogyan a hatóságok testülete meghatározta a munkaprogramnak a kapacitásépítési tevékenységekhez, illetve a kutatási és innovációs tevékenységekhez kapcsolódó részét, ideértve a kapcsolódó költségbecsléseket is.

A 136. cikk (A hatóságok testületének működése) további négy olyan helyzettel egészül ki, amikor a hatóságok testülete kizárólag a Bizottságot és a tagállami hatóságokat foglalhatja magában.

A 137. cikk (A hatóságok testületének feladatai) módosításra kerül annak érdekében, hogy a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás hatóságainak testülete két további feladatot kapjon, nevezetesen a munkaprogram kapacitásépítési tevékenységekhez, valamint kutatási és innovációs tevékenységekhez kapcsolódó részének meghatározását és az e tevékenységekhez kapcsolódó projektek kiválasztását. A hatóságok testülete mindkét feladat elvégzése során csak a Bizottságot és a tagállami hatóságokat foglalhatja magában.

A 141. cikk (Finanszírozási ráták) módosításra kerül annak lehetővé tétele érdekében, hogy a Digitális Európa program keretében finanszírozott tevékenységek esetében a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás eltérő finanszírozási rátákat alkalmazhasson az uniós finanszírozásra egy tevékenységen belül a résztvevő típusa szerint – különösen a kkv-k és a nonprofit jogalanyok esetében – és a tevékenység típusától függően. Emellett a szöveg egy új bekezdéssel egészül ki, amely lehetővé teszi, hogy a valamely tagállamban vagy társult országban székhellyel rendelkező egyetlen olyan önálló jogalany vagy olyan konzorciumok, amely vagy amelyek nem felel(nek) meg a Horizont Európáról szóló rendelet 22. cikkének (2) bekezdésében megállapított feltételnek, jogosult legyen, illetve jogosultak legyenek részt venni a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás által finanszírozott közvetlen tevékenységekben.

Végezetül e rendelet **17. pontja** kimondja, hogy a „Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozásra” való hivatkozások „a csipekkel foglalkozó közös vállalkozásra” való hivatkozásként értendők.

javaslat

A TANÁCS RENDELETE

a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról szóló
(EU) 2021/2085 rendeletnek a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás tekintetében
történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 187. cikkére és 188. cikkének első bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére²⁰,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²¹,

mivel:

- (1) Az (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet²² a Horizont Európa keretében létrehozza a közös vállalkozásokat, köztük a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozást.
- (2) A Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozás olyan világosan meghatározott témákkal foglalkozik, amelyek lehetővé teszik a szélesebb értelemben vett európai iparágak számára, hogy azok biztosítsák a leginnovatívabb technológiák tervezését, gyártását és felhasználását az elektronikai alkatrészek és rendszerek területén.
- (3) Az (EU) [...] rendelet²³ keretét hoz létre az Unió rezilienciájának növelésére a félvezető-technológiák területén, amelynek köszönhetően a beruházások ösztönzést kapnak, az európai félvezető-ellátási lánc képességei megerősödnek, a tagállamok és a Bizottság közötti együttműködés elmélyül. Az Unió ipari innovációs kapacitásának megerősítéséhez szükséges feltételek megteremtése érdekében létrejön az Európai Csipkezdemenyezés (a továbbiakban: kezdeményezés). A kezdeményezés következetes végrehajtásának biztosítása érdekében a félvezetőkkel foglalkozó európai testületnek tanácsadással kell támogatnia a hatóságok testületét.

²⁰ HL C [...], [...], [...] o.

²¹ HL C [...], [...], [...] o.

²² A Tanács (EU) 2021/2085 rendelete (2021. november 19.) a közös vállalkozásoknak a Horizont Európa keretében történő létrehozásáról, valamint a 219/2007/EK, az 557/2014/EU, az 558/2014/EU, az 559/2014/EU, az 560/2014/EU, az 561/2014/EU és a 642/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 427., 2021.11.30., 17. o.).

²³ HL L [...], [...], [...] o.

- (4) A kezdeményezés keretében támogatott tevékenységeket a Horizont Európa program létrehozásáról szóló (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁴, valamint a Digitális Európa program létrehozásáról szóló (EU) 2021/694 európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁵ révén kell finanszírozni.
- (5) A kezdeményezés célja, hogy fokozza a félvezetőkkel kapcsolatos technológiai és ipari bázis versenyképességét és rezilienciáját, miközben megerősíti a félvezető-ökoszisztéma innovációs kapacitását, csökkentve az ágazat néhány harmadik országbeli vállalatra és földrajzi területre korlátozódó függőségét, és egyben megerősítve a fejlett alkatrészek tervezésére és gyártására való képességét. E célok támogatása érdekében át kell hidalni az Unió fejlett kutatási és innovációs képességei és azok ipari hasznosítása közötti szakadékot. A kezdeményezés a kapacitásépítést hivatott előmozdítani annak érdekében, hogy lehetővé tegye a tervezést, a gyártást és a rendszer-integrációt a következő generációs félvezető-technológiák terén; ehhez fokoznia kell a kulcsfontosságú szereplők közötti együttműködést Unió-szerte, meg kell erősítenie Európa félvezető-ellátási és -értékláncait, ki kell szolgálnia a kulcsfontosságú ipari ágazatokat, és új piacokat kell létrehoznia.
- (6) A kezdeményezést olyan intézkedések révén kell végrehajtani, amelyek a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozás által létrehozott erős tudásbázisra épülnek. A Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozást meg kell bízni azzal, hogy pénzügyi támogatást nyújtson a kezdeményezés keretében finanszírozott tevékenységekhez a Horizont Európa vagy a Digitális Európa program bármely eszközén vagy eljárásán keresztül. Ezenkívül a Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozást csipekkel foglalkozó közös vállalkozásra kell átnevezni. A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás teljes élettartama alatt legalább 2,5 milliárd EUR-t kell fordítani a kísérleti gyártósorok, a tervezési infrastruktúrák, a kompetenciaközpontok és egyéb kapacitásépítési tevékenységek céljára.
- (7) A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás által finanszírozott tevékenységeket egyetlen munkaprogramban kell összefoglalni, amelyet az irányító testületnek kell elfogadnia. Az egyes munkaprogramok elkészítése előtt a hatóságok testületének – figyelembe véve a félvezetőkkel foglalkozó európai testület tanácsait és a többi érdekelt fél észrevételeit, beleértve adott esetben a processzorokkal és félvezető-technológiákkal foglalkozó szövetség²⁶ által készített ütemterveket is – meg kell határoznia a munkaprogramnak a kapacitásépítési tevékenységekhez, valamint a kutatási és innovációs tevékenységekhez kapcsolódó részét, beleértve a megfelelő költségbecsléseket is. E célra a hatóságok testülete kizárólag a Bizottságot és a tagállami hatóságokat foglalhatja magában. Ezt követően a fenti meghatározás alapján a kapacitásépítési, valamint a kutatási és innovációs tevékenységeket magában foglaló munkaprogramot és a kapcsolódó költségbecsléseket az ügyvezető igazgatónak kell elkészítenie.

²⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

²⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/694 rendelete (2021. április 29.) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 166., 2021.5.11., 1. o.).

²⁶ A szövetséget a Bizottság megemlítette 2021. május 5-i „A 2020. évi új iparstratégia frissítése: Erősebb egységes piac kiépítése Európa fellendülése érdekében” című közleményében.

- (8) Amikor az irányító testület elfogadja a munkaprogramot, a munkaprogram kapacitásépítési részével kapcsolatos szavazati jogot a Bizottságra és a tagállamokra kell korlátozni. A munkaprogram kutatási és innovációs tevékenységekre vonatkozó részével kapcsolatos szavazati jogot viszont egyenlő arányban kell elosztani a Bizottság, a részt vevő államok és a magánszektorbeli tagok között. Abban az esetben, ha a munkaprogram valamelyik részéről nem születik döntés, helyénvaló a munkaprogramot csak arra a részre vonatkozóan elfogadni, amelyről kifejezett döntés született.
- (9) A kapacitásépítési tevékenységekkel kapcsolatos projektek kiválasztásáért a hatóságok testülete felelős. E célra a hatóságok testülete kizárólag a Bizottságot és a tagállami hatóságokat foglalhatja magában.
- (10) A kutatási és innovációs tevékenységekkel kapcsolatos projektek kiválasztásáért a hatóságok testülete felelős.
- (11) A kezdeményezéssel kapcsolatos tevékenységek végrehajtásának felgyorsítása és a jogalanyok – különösen a kutatási és technológiai szervezetek – közötti együttműködés elmélyítése érdekében indokolt úgy rendelkezni, hogy egyes javasolt intézkedések csak akkor legyenek jogosultak támogatásra, ha a tevékenységet legalább három különböző tagállamból származó, legalább három jogalanyból álló konzorciumon belül hajtják végre. E konzorcium a csipekről szóló jogszabályban javasolt Európai Csipinfrastruktúra-konzorcium formájában vagy az uniós jog alapján rendelkezésre álló egyéb jogi eszközök alapján hozható létre. Mivel a kezdeményezés keretében támogatott és a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás által végrehajtott tevékenységeket a Horizont Európa programból és a Digitális Európa programból finanszírozzák, a csipekkel foglalkozó közös vállalkozásnak nyújtott, az (EU) 2021/2085 tanácsi rendelet 128. cikkében említett uniós pénzügyi hozzájárulást ennek megfelelően növelni kell. Az operatív feladatok növekedésével összhangban a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás igazgatási költségeit is növelni kell. Helyénvaló úgy rendelkezni, hogy a magánszektorbeli tagoknak nem kell hozzájárulniuk az adminisztratív többletköltségek fedezéséhez.
- (12) A tevékenységekhez a Digitális Európa programból biztosított pénzügyi támogatást az (EU) 2021/694 rendeletnek megfelelően kell nyújtani.
- (13) A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás célja, hogy elősegítse az Unió és a nemzetközi szereplők közötti együttműködést azáltal, hogy együttműködési stratégiát határoz meg, ideértve többek között a kutatás-fejlesztés és a készségfejlesztés terén folytatott együttműködés lehetséges területeinek azonosítását és támogatását, valamint kölcsönös előnyökkel járó, főként viszonyosságon alapuló intézkedések végrehajtását.
- (14) Az (EU) 2021/2085 tanácsi rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2021/2085 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk a következőképpen módosul:
 - a) a 2., 3. és 4. pont helyébe a következő szöveg lép:

„2. »alapító tag«: olyan, valamely tagállamban székhellyel rendelkező bármely jogalany, a Horizont Európához **vagy adott esetben a Digitális Európa** programhoz társult ország vagy egy nemzetközi szervezet, amelyet e rendelet vagy annak egyik melléklete közös vállalkozás tagjaként azonosít;

3. »társult tag«: olyan, valamely tagállamban székhellyel rendelkező bármely jogalany, a Horizont Európához **vagy adott esetben a Digitális Európa** programhoz társult ország vagy egy nemzetközi szervezet, amely a 6. cikk (3) bekezdésével összhangban kötelezettségvállalási nyilatkozat aláírásával és a 7. cikk szerinti jóváhagyástól függően csatlakozik egy közös vállalkozáshoz;

4. »részt vevő állam«: a Horizont Európához **vagy adott esetben a Digitális Európa** programhoz társult bármely tagállam vagy ország, miután kötelezettségvállalási nyilatkozat útján bejelentette, hogy részt vesz az érintett közös vállalkozás tevékenységeiben;”.

2. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés g) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„g) a **csipekkel foglalkozó** közös vállalkozás;”

b) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A Horizont Európa **vagy adott esetben a Digitális Európa** program időtartamának figyelembevétele érdekében a közös vállalkozások keretében meghirdetett pályázati felhívásokat legkésőbb 2027. december 31-ig kell közzétenni. Megfelelően indokolt esetekben lehetőség van a pályázati felhívások legkésőbb 2028. december 31-ig történő közzétételére.”

3. A 4. cikk (1) bekezdése a következő albekezdéssel egészül ki:

„A **csipekkel foglalkozó közös vállalkozásnak pedig hozzá kell járulnia az Európai Csipekzedményezés és a Digitális Európa** program célkitűzéseéhez is.”

4. A 10. cikk (2) és (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A második részben meghatározott uniós hozzájárulás összege növelhető az (EU) 2021/695 rendelet 16. cikkének (5) bekezdésével összhangban a Horizont Európához **és adott esetben** az (EU) 2021/694 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének d) pontjával összhangban a **Digitális Európa** programhoz társult harmadik országok hozzájárulásaival, feltéve, hogy az Uniótól eltérő tagok, illetve azok tagszervezetei vagy kapcsolódó szervezetei legalább ennek az összegnek megfelelő hozzájárulást nyújtanak.

(3) Az uniós hozzájárulást az Unió általános költségvetésében a Horizont Európa **és adott esetben a Digitális Európa** program végrehajtását szolgáló egyedi programhoz rendelt előirányzatokból kell kifizetni, az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 62. cikke (1) bekezdése c) pontjának iv. alpontjával, a rendelet 71. cikkében említett szervek esetében pedig a 154. cikkével összhangban.”

5. A 12. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:
- a) az (1) bekezdés második albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
- „A Horizont Európáról szóló rendelet 22. cikkében vagy **a csipekről szóló közös vállalkozás esetében a Digitális Európa programról szóló rendelet 18. cikkében** meghatározott kritériumokon túlmenően a munkaprogram – mellékletként – tartalmazhat a nemzeti jogi személyekre vonatkozó támogathatósági kritériumokat is.”;
- b) az (1) bekezdés harmadik albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
- „Az egyes részt vevő államok megbízzák a közös vállalkozást azzal, hogy értékelje a pályázatokat a **hozzájárulást adó uniós programnak** megfelelően.”
6. A 29. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
- a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
- „(2) A 3. cikk (1) bekezdésének b), d), **g)** és h) pontjában említett közös vállalkozások költségvetési kötelezettségvállalásai éves részletekre oszthatók. 2024. december 31-ig az említett, részletekre osztott költségvetési kötelezettségvállalások kumulatív összege nem haladhatja meg a 10. cikkben meghatározott maximális uniós hozzájárulás 50 %-át. 2025 januárjától a fennmaradó évek kumulatív költségvetésének legalább 20 %-a nem fedezhető éves részletekből.”
7. A 126. cikk a következőképpen módosul:
- a) az (1) bekezdés b) pontjának helyébe a következő szöveg lép:
- „b) az Unió tudományos kiválóságának és innovációs vezető szerepének megteremtése az újonnan megjelenő alkatrészek és rendszertechnológiák – köztük az alacsonyabb TRL-ekhez kapcsolódó tevékenységek – terén; valamint a kkv-k aktív bevonásának előmozdítása: a kkv-knak a közvetett tevékenységekben részt vevők teljes számának legalább egyharmadát kell képviselniük, és a **kutatási és innovációs tevékenységekre szánt** közfinanszírozás legalább 20 %-át nekik kell juttatni;”
- b) az (1) bekezdés az alábbi d) ponttal egészül ki:
- „d) a nagyléptékű kapacitás Unió-szerte történő növelése az élvonalbeli és következő generációs félvezető-technológiák terén az Unió fejlett tervezési, rendszer-integrációs és félvezetőgyártási képességeinek megerősítése és környezeti lábnyomának lehetőség szerinti korlátozása érdekében.”;
- c) a (2) bekezdés f) pontjának helyébe a következő szöveg lép:
- „f) a **csipekkel foglalkozó** közös vállalkozás stratégiai kutatási és innovációs terve, a **többi érdekelt fél észrevételei, köztük adott esetben a processzorokkal és félvezető-technológiákkal foglalkozó szövetség által készített ütemtervek**, valamint az uniós szakpolitikák közötti koherencia megteremtése az elektronikai alkatrészek és rendszertechnológiák hatékony hozzájárulásának biztosítása érdekében;”

- d) a (2) bekezdés a következő g), h) és i) és j) ponttal egészül ki:
- „g) nagyléptékű tervezési kapacitások kiépítése az integrált félvezető-technológiák számára;**
- h) a meglévő kísérleti gyártósorok fejlesztése és új kísérleti gyártósorok kiépítése;**
- i) fejlett technológiai és mérnöki kapacitások kiépítése a kvantumcsipfejlesztés felgyorsítása érdekében;**
- j) kompetenciaközpontok hálózatának létrehozása Európa-szerte.”**

8. A 128. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„128. cikk

- (1) A közös vállalkozásnak nyújtott uniós pénzügyi hozzájárulás – beleértve az EGT-előirányzatokat is – legfeljebb 4 175 000 000 EUR, amelyből legfeljebb **50 174 000 EUR** nyújtható igazgatási költségekre; e hozzájárulás a következőképpen oszlik meg:
- a) legfeljebb 2 650 000 000 EUR a Horizont Európából;**
- b) legfeljebb 1 525 000 000 EUR a Digitális Európa programból.**
- (2) Az (1) bekezdésben említett uniós pénzügyi hozzájárulást az Unió általános költségvetésének az egyes egyedi programokhoz rendelt előirányzataiból kell kifizetni.
- (3) Az e cikk (1) bekezdésében említett hozzájárulást kiegészítő további uniós pénzeszközöket lehet a közös vállalkozásnak kiosztani a Horizont Európához vagy a Digitális Európa programhoz társult harmadik országoktól származó forrásokból, a szóban forgó országok vonatkozó társulási megállapodásainak megfelelően. Ezek a kiegészítő uniós források nem érintik a részt vevő államok 129. cikk (1) bekezdésében említett hozzájárulását.
- (4) Az e cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett uniós pénzügyi hozzájárulást a közös vállalkozás pénzügyi támogatására kell felhasználni, amelyet a közös vállalkozásnak a kutatási és innovációs tevékenységeinek megfelelő – az (EU) 2021/695 rendelet 2. cikkének 43. pontjában megadott meghatározás szerinti – közvetett tevékenységei támogatására kell fordítania.
- (5) Az (1) bekezdés b) pontjában említett uniós pénzügyi hozzájárulást a kísérleti gyártósorokkal és a tervezési infrastruktúrákkal kapcsolatos, az egész Unióra kiterjedő kapacitásépítésére kell felhasználni.”

9. A 129. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A 28. cikk (4) bekezdésének rendelkezéseitől eltérve a magánszektorbeli tagoknak legalább 26 331 000 EUR pénzügyi hozzájárulást kell nyújtaniuk a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás igazgatási költségeihez, vagy pedig gondoskodniuk kell arról, hogy tagszervezeteik és kapcsolódó szervezeteik tegyék meg e hozzájárulást. A magánszektorbeli tagoknak a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás igazgatási költségeihez való teljes éves hozzájárulása 35 %.”

10. A 133. cikk a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Az irányító testület kizárólag a Bizottságot és a tagállami hatóságokat foglalja magában, amikor a munkaprogramnak a kapacitásépítési tevékenységekkel kapcsolatos részéről szavaznak. A Bizottság a szavazati jogok 50 %-ával rendelkezik. A tagállamok szavazati jogaira értelemszerűen a (2) és (3) bekezdés alkalmazandó.”

11. A rendelet a következő 133a. cikkel egészül ki:

„133a. cikk

A Digitális Európa program keretében finanszírozott tevékenységekre alkalmazandó szabályok

- (1) A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás által a Digitális Európa program keretében finanszírozott tevékenységekre az (EU) 2021/694 rendelet alkalmazandó.
- (2) A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás munkaprogramját és pályázati felhívásait közzé kell tenni a Digitális Európa program honlapján.
- (3) A csipekkel foglalkozó közös vállalkozás esetében a Digitális Európa program költségvetéséből finanszírozott tevékenységek kiadásainak utólagos ellenőrzését a közös vállalkozásnak az (EU) 2021/694 rendelet 27. cikkével összhangban kell elvégeznie.”

12. A 134. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„134. cikk

Az egyedi tevékenységekben való részvétel korlátozása és feltételei

- (1) A Horizont Európa keretében finanszírozott tevékenységek esetében az egyedi tevékenységekben való részvételt – a 17. cikk (2) bekezdésének 1) pontjától eltérve – a Bizottság kérésére, a hatóságok testületének jóváhagyását követően az (EU) 2021/695 rendelet 22. cikkének (5) bekezdésével összhangban kell korlátozni.
- (2) A Digitális Európa program keretében finanszírozott tevékenységek esetében az egyedi tevékenységekben való részvételt a Bizottság kérésére – a hatóságok testületének jóváhagyását követően – az (EU) 2021/694 rendelet 12. cikkének (6) bekezdésével és 18. cikkével összhangban kell korlátozni.
- (3) A több hozzájáruló uniós program keretében finanszírozott tevékenységek esetében a munkaprogramban a hozzájáruló uniós programok szabályainak megfelelően kell közös feltételeket meghatározni, többek között a részvétel e cikk (1)–(2) bekezdése szerinti korlátozására vonatkozóan.
- (4) Bizonyos tevékenységeket olyan jogalanyok is végrehajthatnak, amelyek egy, az Európai Csipinfrastruktúra-konzorcium struktúráját követő konzorciumon belül működnek együtt. A munkaprogramban meg kell határozni azokat a tevékenységeket, amelyekhez szükség lehet ilyen konzorciumra, valamint az egyedi tevékenységek és feladatok végrehajtására vonatkozó egyedi támogathatósági

követelményeket, továbbá adott esetben a létrehozásra, működésre és felszámolásra vonatkozó működési követelményeket.”

13. A rendelet a következő 134a. cikkel egészül ki:

„134a. cikk

Az ügyvezető igazgató további feladatai

A 19. cikkben felsorolt feladatokon túlmenően a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás ügyvezető igazgatója a stratégiai kutatási és innovációs terv végrehajtása érdekében elkészíti és – a hatóságok testületétől kapott, a 137. cikk f) pontjában említett meghatározást, valamint a releváns érdekelt felek észrevételeit, köztük adott esetben a processzorokkal és félvezető-technológiákkal foglalkozó szövetség által készített ütemterveket is figyelembe véve – elfogadás céljára benyújtja az irányító testületnek a közös vállalkozás munkaprogramját.”

14. A 136. cikk a következőképpen módosul:

- a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A 134. cikk (1) és (2) bekezdésének, valamint a 137. cikk f) és g) pontjának alkalmazásában a hatóságok testülete kizárólag a Bizottságból és a tagállami hatóságokból állhat. Az (1) bekezdés értelemszerűen alkalmazandó.”

15. A 137. cikk a következőképpen módosul:

- a) A szöveg a következő f) és g) ponttal egészül ki:

„f) az egyes munkaprogramok elkészítése előtt meg kell határoznia a munkaprogramnak a kapacitásépítési tevékenységekhez, valamint a kutatási és innovációs tevékenységekhez kapcsolódó részét, ideértve a megfelelő költségbecsléseket is, figyelembe véve a félvezetőkkel foglalkozó európai testület tanácsait és a többi érdekelt fél észrevételeit, beleértve adott esetben a processzorokkal és félvezető-technológiákkal foglalkozó szövetség által készített ütemterveket is;

g) a 12. cikk (1) bekezdésével és a 17. cikk (2) bekezdésének u) pontjával összhangban ki kell választania a kapacitásépítési tevékenységekkel kapcsolatos pályázatokat.”;

- b) a d) pont helyébe a következő szöveg lép:

„d) a 12. cikk (1) bekezdésével és a 17. cikk (2) bekezdésének u) pontjával összhangban ki kell választania a kutatási és innovációs tevékenységekkel kapcsolatos pályázatokat.”;

16. A 141. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„141. cikk

Finanszírozási ráták és részvételi szabályok

- (1) A Horizont Európa keretében finanszírozott közvetett tevékenységek esetében az (EU) 2021/695 rendelet 17. cikkének (2) bekezdésével összhangban és az említett rendelet 34. cikkétől eltérve, valamint a Digitális Európa program keretében finanszírozott tevékenységek esetében a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás különböző finanszírozási rátákat alkalmazhat a tevékenység keretében nyújtott uniós finanszírozás tekintetében a résztvevő típusa szerint – különösen a kkv-k és a nonprofit jogalanyok esetében – és a tevékenység típusától függően. A finanszírozási rátákat fel kell tüntetni a munkaprogramban.
- (2) Amennyiben a munkaprogram vonatkozó témáinak leírása ezt kellően indokolja, a valamely tagállamban vagy társult országban székhellyel rendelkező egyetlen olyan önálló jogalany vagy olyan konzorciumok, amely vagy amelyek nem felel(nek) meg az (EU) 2021/695 rendelet 22. cikkének (2) bekezdésében vagy az (EU) 2021/694 rendelet 18. cikkében megállapított feltételnek, jogosult, illetve jogosultak részt venni a csipekkel foglalkozó közös vállalkozás által finanszírozott tevékenységekben.”
17. A „Kulcsfontosságú Digitális Technológiák Közös Vállalkozásra” való hivatkozások „a csipekkel foglalkozó közös vállalkozásra” való hivatkozásként értendők.

2. cikk

Ez a rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

Lásd a csipekről szóló rendelet pénzügyi kimutatását.